

به ریوه بهره
ژنه کهی ناحیه‌ی
قوره تو: پوسته که م بُو
پیاو جیناهیّم

نوزین

ژماره (۷) یه گشته ممه ۱۸/۶/۲۰

مانگنامه‌ی کی تایبه‌ت به پرسه‌کانی ژنان، رادیوی دندگ به پالپشتی سندوقی نیشتمانی بز دیموکراسی NED نمریکی له گرمیان دریده‌کات

مندان خونی بون به
ئه‌ستیره‌یان هه‌یه

4 ««

ژنان ئاسته‌نگه
کومه‌لایه‌تیه‌کان
تیکه‌شکین

5 ««

قیرانی دارایی خونی
که‌نیشکان ده‌کوژتیت

«ژنان هوشیار بونه‌ت‌ه و له‌به‌رانبه‌ر پیشیلکردنی مافه‌کانیان سکالا تومار ده‌که‌ن»

پیشتر په‌نابردنی ژنان بز دادگا و لایه‌ن په‌یوه‌ندیداره‌کان بز سکالا تومارکردن به‌عییه هه‌زمارد ده‌کرا، بزیه ژنان سه‌ریاری ئاشکنجه‌دانیان، خۆیان له‌پنابردن بز دادگا به‌دور ده‌گرت وت «سه‌رها رای زنی سکالاکانی ژنان، به‌لام توانی قورسی وه‌کو کوشتن و سوتاندن و ده‌ستیریزی سیکسی بز سه‌ر ژنان که‌میکدووه». دیارده‌یه‌کی ئاسایی .

له‌قه‌زای کفری، هۆکاری زیاد بونی و حکومه‌ت و ریکخراوه نیوده‌وله‌تی و زنی‌خۆییه‌کانه‌وه کاری زور له‌سه‌رکراوه، دوسيیه توندوتیزیه به‌رانبه‌ر به‌ژنان، به‌جۆریک کپیشتر په‌رله‌مان یاساکانی هه‌موراکردووه‌ت‌ه و سزاچ قورسی بز تاونبارانی دوسيیه‌کانی ژنان داناده. هاواکات فریاد هیدایه‌ت، به‌ریوه‌به‌ری به‌رەنگاربونه‌وه توندوتیزی ده‌ی ژنان

توشبوانی نه‌خوشی هیموفیلیا و تالاسیما بى نه‌خوشخانه‌ن

ورد نین، به‌و پتیه‌ی ته‌نها ئاماری ئه‌و نه‌خوشانه‌مان لایه که نه‌خوشی موجه خۆرن، ئېگینا ژماره‌که زیارتہ .

به‌ریوه‌به‌ری به‌ریوه‌به‌ریتیه کاری چاودیزی ی گەشەپنداش کۆمەلایه‌تی گرمیان، ئامازه‌ی بەه شکرد لەسالی ۲۰۱۳ و ۲۰۱۴ تا نیستا نه‌خوشخانه‌ی ده‌کریت، بز چاره‌سەر بکیت تایبیت بەچاره‌سەرکردنی ئه‌و جۆر نه‌خوشخانه لەم ناوجه‌یدا بونی تۆپی پاراستنی کۆمەلایه‌تی فایلی لەمیچ نه‌خوششکان ناچارن بارده‌وام له‌وکات‌ت‌ه ناوی هیچ نه‌خوششکانی سلیمانی تومار نه‌کراوه.

دەرون عومه‌ر، دەشلىت: «سودمه‌ندانی به‌شى پاراستنی کۆمەلایه‌تی ئه‌و بپه پاره‌دی به‌شى پتداویستیه‌کانیان ناکات و چونکه ئەوان ته‌نها برى (۹۰) هه‌زاردینار وەردەگرن.» رونیشیکرده‌وه: «ئومىد ده‌کین دواي ته‌واوبونی دوباره پشکىنەوه خاوند پتداویستیه تایبەت‌ه کان و لابردنی موجه خۆرشانه‌یه کە لە گرمیان بونی نىه بز چاره‌سەرکردنیان.»

■ نوزین

سەریاری هەبۇنى ژماره‌یه کە نه‌خوشی میموفیلیا و تالاسیما لە گرمیان، تایبیت بەچاره‌سەرکردنی ئه‌و جۆر نه‌خوشخانه‌ی ده‌کریت، بز چاره‌سەر بکیت تۆپی ناوجه‌یدا بونی نیه و نه‌خوششکان ناچارن بارده‌وام هاتوچقىي نه‌خوشخانه‌کانی سلیمانی بکن.

دەرون عومه‌ر به‌ریوه‌به‌ری به‌ریوه‌به‌ریتیه کاری چاودیزی و گەشەپنداش کۆمەلایه‌تی گرمیان، به‌نوریزى راگه‌یاند «الستورى گرمیان دا ۱۶۸ نه‌خوشی تالاسیما هیموفیلیا بونیان هې، كە هیچ نه‌خوشخانه‌یه کە لە گرمیان بونی نىه بز چاره‌سەرکردنیان.»

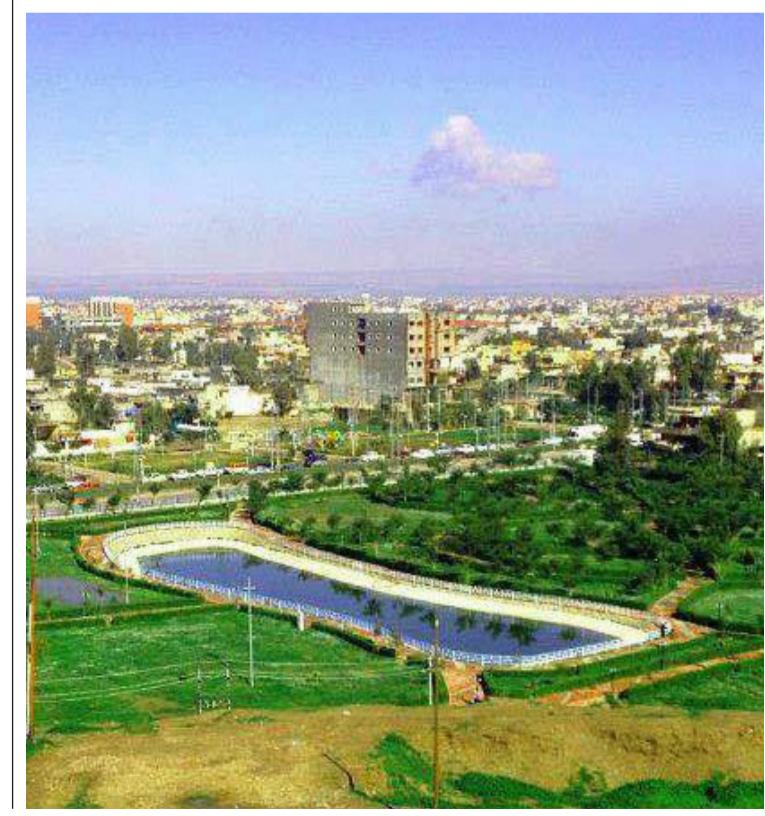
گه‌رمیان شەلتەری تایبەت بە دالدەدانی ژنان تىدا نىه

کە تىيدا ئه‌و زن و كچانه به‌شىوه
کاتى دەھىتىنە و كە هەپەشە لەسەر
ژيانىانه .»

وتىشى «گەر لە ماوهى ئه‌و ۷۲ ساعات‌دا
كىشەی ژنەکە چاره‌سەر بکىت
دەدرىت‌ه و كاره‌كە، گەر
چاره‌سەر بىش نەکرا رەوانه‌ي سلىمانى
دەكىت، بز ھەردوو حالتەكەش
برىارى داده‌ری دەۋىت.»
سەبارەت بە مۆزکارى نەکردنەوهى
شەلتەر لە گرمیان دا، به‌ریوه‌به‌ری
بەریوه‌به‌رایتى بەرەنگاربونه‌وهى
توندوتىزى ده‌ی ژنان لە گرمیان،
وتى «كەنده‌وهى ئه‌و هەمۇ شەلتەر
بەپتىويست نازانرىت و شەلتەر بەپتى
پتىويستى دەكىتتەوه.»

تا ئىستا لە گرمیان دا شەلتەریکى
تاييەت بە دالدەدانی ژنان دروست
نەکراوه بز ھەشىتنەوهى ئه‌و كچ
و ژنانىي كە بەھۆى كىشەي
كۆمەلایتىيەه مەترىسى لە ژيانىان
دروست دەبىت، سەرچەم ئه‌و كچ
ھەپەشە لە ساربىوه كان رەوانه‌ي
شەلتەر كانى سلىمانى دەكىن.

عەقىد لە مىعە مەممەد، به‌ریوه‌به‌ری
بەریوه‌به‌رایتى بەرەنگاربونه‌وهى
توندوتىزى ده‌ی ژنان لە گرمیان،
بەنورىزى راگه‌یاند «لە گرمیان دا
تىنها شەلتەر تىكى ۷۲ ساعتى هې،

8 ««

مندالان خهونی بیوون به ئەستىرەيان ھەيە

فیرگه یه کی و هر زشی تویی بی یو مندالانی که لار ده کریته و ه

هیمن خه لیل ، مامؤستای خوبه خشی فرگه کی و هر زشی که لار ، به نوزین ی ووت : «تیمه له برووی مادی و مه عنه ویشه ووه پیویستمان به هاواکاری يه ». ووتیشی : «فرگه که روز لهدوای روز له فراوان بوندایه ، گهر پشتیوانمان هه بیت ده توانیں بشیوه یه کی باشت نه ووه تائینده بتیگه یه نین ». »

ژماره یه کی نور یاریزان له تیپه میلی و یانه کانی که لار ده رکه و توون و سره تای ده رکه و تینیان له ریگه یانه و تیپه میلی یه کانه و بوهه، تیستا ئهو یاریزانانه بۆ یانه کانی تری کوردستان و عێراق بەگریبەست یاری دەکەن، بەلام هیچکام لهو یاریزانانه ده رچوی فیرگەی و هرزشی ئە کادیمی نه بونوون.

به ریوه ده بربت ، ئاماده بی نوه شیان
تیدایه سود له توانای مامؤستای تر
و هر بگن بۇ پیشخستنی فېرگە کەيان .
ئەحمدە عومەر ، يەکىكى تۇرە له مەنداھ
و هۆزشىكارە كان ، و تى: «لە فېرگە کەدا
هاورىي زۆرم ھەيە ، ھەممۇمان
پىشكۈرە يارى دەكىين و مامؤستاكانمان
راھىتىنامان بىن ئەنجام دەدەن .»

بـق پـتـگـه يـانـدـنـي وـهـرـزـشـكـارـي بـهـ تـوانـاـنـ،
كـهـ يـهـ كـهـ مـجـارـهـ فـتـيرـكـهـ يـهـ كـيـ لـهـ شـيـوهـ
كـهـ رـمـيـانـ دـاـ بـكـرـتـهـ وـهـ، لـهـ كـاتـيـكـادـهـ
تـقـرـبـهـ يـانـهـ وـهـرـزـشـيـهـ بـهـ نـاـوـيـانـكـهـ كـانـيـ
جيـانـ فـتـيرـكـهـ يـهـ وـهـرـزـشـيـانـ هـيـهـ ،
هـفـرـ لـهـ مـنـدـالـيـهـ وـهـ يـارـيـزـانـيـ تـقـپـيـ پـيـ
راـدـهـهـيـنـ وـپـهـرـوـهـ دـهـكـنـ .

ژماره یک ورزشکاری مندالی گرمیان
که خونی بیون به نوستیله‌ی تپی
پیشیان همیه ، له فیرگه‌یاه کی تپی
پن دا لکلار که ماهی سالتکه
کراوه‌تله، مهشق و راهیتان نهنجام
نهدهون :

فیرگه‌ی تزیی پی که لار ، لهیستاندا
نزنکه‌ی ۹۰ مندالی فیرخواز تبیدا
راهینان ئەنجام دەدەن و دەیانەویت
برەو بەتوانما وەرژشیە کانیان بەدەن ،
تالە داهاتودا وەکو یاریچى بەناوبانگ
دەربىکەون .

هوشیار حمسن ، سه پر شتیار و
دامه زینه ری فیرگه ای تپی پی که لار
رو نیکرده و که ده یانه ویت له رینگه ای
فیرگه که یه وه مندانه به شیوازی کی
نه کادیم و ته ندروست فندی و ۵۰ دش

بکن، تا له داهاتودا بتوانن په ره
به توانا و هرزشیه کانیان بدhen.
هوشیار، نه و هوشی به نه و زین

وَتْ: «بِيَرْوَكَهُ» دَامَهُ زَانَدَنَى فِيرَكَهُ
وَهَرْزِشِيهَكَهُ بِيَرْوَكَهُ خَوْيَ بُووهُ
، دَهِيَوِيتَ لَهُ رِيَگَهُ فِيرَكَهُ كَهُو
وَهَرْشَكَارِي يَهْتَوَانَا پِيَكَهُ يَهْتَيَتَ .»

گه رمیان یانه‌ی ورزشی تاییه‌ت به کچانی تیدا نیه

کیه و هر ز شکاره کان یتیانوایه یانه‌ی کیان خه‌ونیکه و نایه‌ته دی

خهونی من و ههموو
کچه و هرزشکاریکی
گه رمیانی دامه زراندنی
یانه یه کی تایبہت
به کچانه

وهرزشکاری کج بهراورد بهوهرزشکاری
کسانی بسیور: سیاوان همه.

و درین و «اوایی گرمیان»، به ورزین
ی و ت: «هه مسو یانه کانی گرمیان،
یانه‌ی تاییهت به گچانیان هه یه»، به لام
تا نیستا که س بیرونکی دامه زاندنی
یانه‌یکی تاییهت به گچانی پیشکهش
پیکره راهه نهودی ماوهی سی ساله
هرچه چالاکیه کیان ئەنجام نهداوه و
خزمته تگوزاری و درخشی پیوستیش بۆ
کچانی و هر زشکار دابین ناکریت.
چپور که دوا به شداری له پیشبرگئی

نه کرد و بعده هر روز شی دا ، به شداری کردن ببوه په پیشې ګکن و هر رز شی که هی که رکوکدا ، که پله هی سیلیمه می به ده سته نواهه ، دلیلت : «خونی من و هه موو کچه هر رز شکاریکی ګه رمیانی دامه زاندنی اهانه همک ، تابیت همکانه ». تابیت همکانه ۱۰

بیتِ شاعری پیر و زنگنه و ریز
خانی و هرزشی بیت له برووی یاریگا ،
هُلُّ ، مله وانگه و پیداویسته کانی
تردهوه .

له براپنه ردا چنور مه حسودی کچه
هرزشکار ، پیوایه گه رمیان کچه

برای چنور ، دامه زراندنی یانه‌ی
تاییه ت به کچان کاری نزد پیویسته
ر خونیکه به نئاسانی نایه‌تهدی ، به و
تیبه‌ی دامه زراندنی یانه‌ی له و شسیوه ،
بنیویستی به دروسنکردنی تیرخانیکی

▪ نوؤثىن، شۇخان حەممەسالەم - سازان مىستەفا

لکاتیکدا ژماره یه ک و هرزشکاری
به توئانای کج بوبونیان همیه ، به لام تا
نیستا له گرمیان دا یانه یه کی و هرزشی
تاییبته به کچان دانه نه زیترناوه ، که
دامنه زاندنی ثو یانه یه خدونی کچه

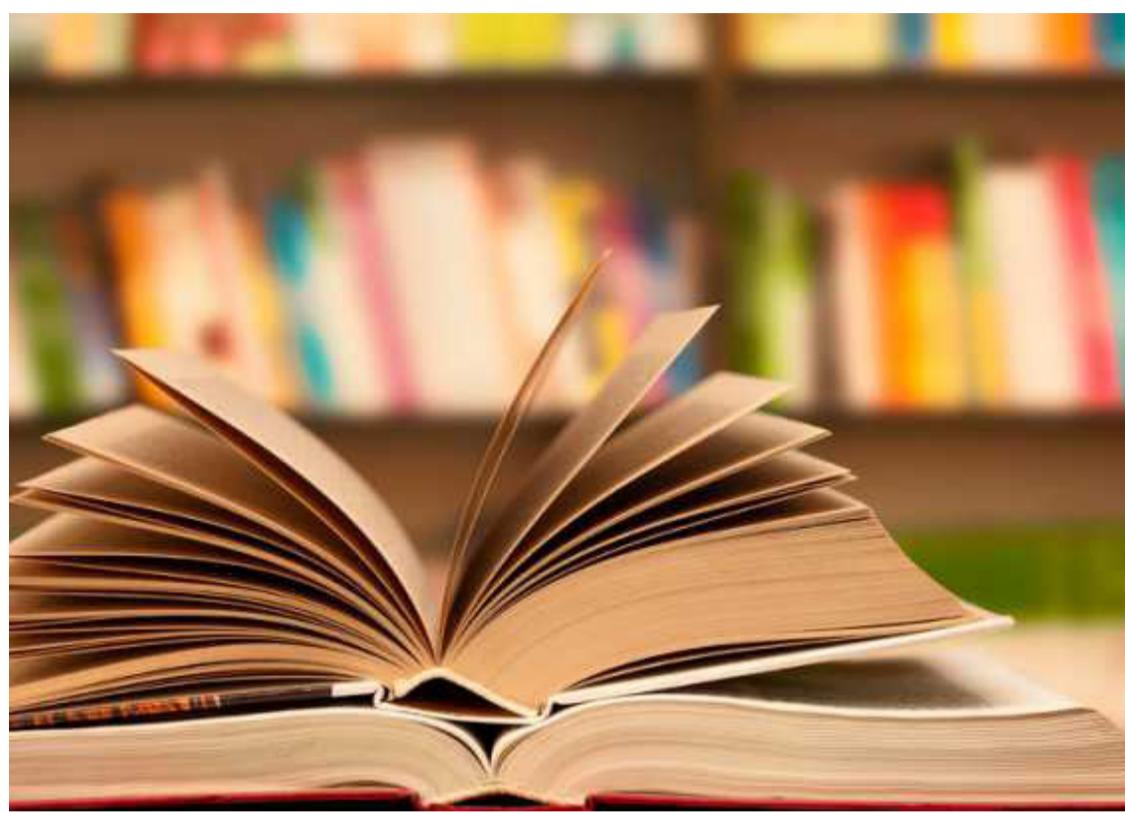
نه بیوونی یانه‌ی و هرزشی تایبیه‌ت به کچان
له گرمیان ، له کاتیکدایه له ناوچه کانی
هه ولیر و سلیمانی یانه‌ی تایبیه‌ت به
کچان هن و سالاًنه به شداری پیشبرکی
هرزشیه کان ده کهن ، هه ندیک جار
نه نجاشیش به دهست ده مین. .

نه گرچی هۆکاری نه بیوونی یانه‌ی
هرزشی تایبیه‌ت به کچان بۆ گرفتی
ئابوری و دارایی ده گیکردریته ووه ، به لام
به شیکی تری کیشکه که په یوهندی به
با یاخ نه دانی ئەم ده قەره ووه هه یه به
بواری هرزشی کچان ، به شیکی تری
په یوهندی به کلتووی ناوچه که و کەمی

کچان تا چهند گرنگی به خویندنده و دهدن؟

رانه کانیه و ناتوانی کاتی زیاتر به خویینده و بدات به لام له گه لئمه شدای خویینده و به کایه یه کی گرنگ و بیرون و سفده کات ». ماریکاریمان دهات بو را په پاندنی کار و کاتی پقدانه به لام بهداخوه کاریگکری رینتی له سه ر خویینده و به جتنی داشتلوووه ». «

گرتوه به تاییهت گهنج که چینی بالایه
له کومه‌لگا حوه‌سله‌ی هیچی نییه». .
رونکان عه‌لی ٹامازه‌ی بهوه‌شکرد «له پال
سوشیال میدیادا ، راگه‌یاندن به گشتی
به هۆکار ده زانیت بۆ دورخستن‌وهی
خوینه‌ر له کتیب». .

ساایه نیبراهیم که فیخواری دوا
قوناغی ٹاماده‌یی وه ک خۆی ده‌لیت
به هۆی سه‌رقالی نزوری به خویندئی

جیاواز له بُوچونی تانیا و هیفا، روناک پیشی وایه دُوختی زیان و زینگه‌ی کرمه‌لایه‌تی کاریگه‌ری ته‌واویان هه‌یه له سره نهوده تاک حه‌وسه‌له‌ی خویندنی هه‌بیت یاخود نا.

بہ ہوی تورہ
کوئمہ لایہ تیہ کانہ وہ
خہ لکی توراون لہ
کتب

کتبیں بے بیدنگی
اشترینت فیردہ کات
و بیر فراونت
دہ کات

فَسَهْ كِرْدَنْيِ كَهْ سَهْ كَانَهْ، كَتِيْبْ بَهْ
بَيْدَهْ نَگِيْ باشْتِرِينْتْ فِيرْدَهْ كَاتْ وَ بَيرْ
فَرَاوَانْتْ دَهْ كَاتْ، وَاتْ لَيْدَهْ كَا كَهْ زَيَاتْ
تَيْبَكْرِيْ ».
لَهْ بَارَهْ ئَهْ وَهِيْ چَى دَهْ خَوَيْنِتِيْه وَهْ
هَهِ يَفَا دَهْ لِيتْ : « بَهْ وَ پَيْيَهِيْ پَسْبَرْيَهِ كَهْ مَهْ
زَمَانْ وَ ئَهْ دَهْ بَيْ كُورْدِيْهِ هَهْ وَلْمَادَاهْ
زَيَاتْ لَهْ بَوارَهْ كَهْ حَؤْمَدا بَخَوَيْنِه وَهْ،
هَهْ رَچَنْدَهْ ئَهْ مَهْ مَهْ رَجَيْ سَهْ رَهْ كَيْ
خَوَيْنِدَهْ وَهْ نَهْ ».«

خویندنده یا کیکه له بنده
سه رکه کانی پدره دان به توانا تاکه
کاسیه کان و هر ره ک دوتیریت نهاده
نه زمونت نکردیه ده توانی له ریگه
دست بیوه دهست بیه بکا.

کچان تا چند گرنگی به خوینده ووه
دده دهن؟ سوشیال میدیا تا چند روایی
ههیه له که مبونه ووهی شماره خوینه ره؟
جهن کهک ده خهنه رو.

تاتیا کچیکی دانشتویی قهزادی کفریه
ب نه و زین و تی : «له م سه رده می
سوشویال میدایاه دا خوینده نه و هد
تیویست نه ماوه چونکه سو شیال میدای
کارگریه ری نزدی له سه ر خوینه هر یه،
خده لک زیاتر پیوه است بووه به توره
«کنکن ملایمه کانجه»

دشنهایت: به هوى توره
کوکمه لایته کانه و خه لکی توارین له
کتکتیب ده بی کار له سره نه و بکریت
خوینده را شت بکریت و له گهل
خوینده و ..

۱۰- له ناودارترين ڙناني نوسيه رى جيهاڻ

نه نوسه‌ری چیلی، بهوه ناسروه
که پهپه و لهجوریکی ئەدەب دەگات
کە بە «واقعیي سیحری» ناسراوه.
بەناوبانگترین رۆمانەكانى: (مالى
وچوچەكان) و (شارى درېندهكان)ە.
ھەمئى كارەكانیوه خەلاتى نىشتمانى
دەدبى لە ولاتەكەپ پىپەخىراوه، هەر
وچوچەكانى خەلاتى سەرەتكاياتى بۇ
پازارىدى لە سالى ٢٠١٤ پىپەخىراوه،
سەرسەپيارى پاًلۇتنى بۇ وەرگەرتى خەلاتى
تۈرىپل بۇ ئەدەب لەچەند خولىتىكى جىاواز
1

۹. جویس کارقل نوئیسی:

نه رن نوسه ره زیاتر له ۴۰ رومانی نوسیوه، سهرباری زماره‌یک شاتونامه و کورته چیزه‌ک و دیوانی شیعیری.

به هرگزی داهیتراوه کاینه‌وه، چندین خه لاتی پیبه خشراوه، له وانه ش:

خه لاتی «کتیبه نیشتمانی»، خه لاتی «هیتری» و خه لاتی «همدالیا مرؤی نیشتمانی».

۱۰. ئەلزیانتا، ئەلیندیم:

کاریگه‌ریی هژمار دهکریت، ئە و له
ژیانی دا ٧ ژیاننامه و چەندى کتىبىكى
شىعېرىي و شاتۇننامە و سیناپىوئى فىلمى
نوسىيە وە وە .

٧. ئەلىس والكىر:

ئە نوسەرەتكى ئەمېرىكىيە، بەزۆرى
لە رۆمانى «رهنگى وەنۋەشەيى» وە
ناوبانگى پەيدا كە ئەم رۆمانەي
خەلاقى «كتىبىي نىشتمانى ئەمېرىكى»
و خەلاقى «پۈلىتەز» يىشى پىپەخشا.

٨. جۆمبا لاهىرى:
نوسەرى بەنگالى-ھيندىي، پاش
بلاکورنى وەي رۆمانى «Namesake
ناوبانگ»، بەھەماندا

ریزیهندی ۵۹ همه میں کاریگہ رترين
 کے سایہ تی سالی پیٹھے خشی۔
 ۵. ماری ہیگن کلارک:
 ژنہ نوسہ ری ئے مریکی بہ نوسینی
 رفمانی وروژنیہ ناسراوہو تائیستا
 ۵۱ کتیبی چاپ کردو، کہ ہے موبیان
 لہ لیستی پر فراؤ شترین رومانہ کانی
 ئے مریکا و روپادا بون لہو سالانہ کی
 کہ بلاوبونہ تھو۔ تائیستاش
 رفمانہ کانی بربو و جہا موہریکی نوریان
 ہے یہ، یہ کیکیان تائیستا ۷۵ جار
 چاپ کراوہ تھو۔
 ۶. ما یا ئے نجیبل:
 سہرباری ئے وہی لہڑیان دا نہ ماوہ، بہ لام
 (اما) یہ نوسہ دنک، ناودار و خاؤن

نه که رچی به بیداری و پیاوان ریشه و نهادهای فوسه دار و نه دیباتی ثن
له جیهاندا که مترن، به لام نهاده
لو اینه کردوه که له روی گرنگیشه و
حکم بن، به لکو هندیک لوه زنانه
تو اینه بیانه بگن به ناست و قنایتیک
له داهمنان و به ره پیشنهاده چونی
نه ده بیی، که کهمجارت پیاواني
نه سه دریش، نه، گاشتن.

لیسته‌ی خواره و، ئامازه بەناوی
دیارتین ئەو ۋەنە نوسەرانە دەكەين
كە لەبوارى ئەدەپ دا خاوهنى ناويانگ
و كارىگەرىم، بەرجاون.

۱. جهی. کهی. رولینگ
له ناودارترین ژئانی نوسه‌ری جیهانه،
کهیم ناوداریه‌شی ده گرپیت‌وه بق زنچیره
برومنه پرفروش‌کهی «هاری پوتر»
که تائیستا زیاتر له ۴۰ ملیون دانه‌ی
تیفوق‌شراده.

۲۰. دانیال ستیل:
بیهکیک له بناویانگترین نوسه رانی
میریکی هژمار ده کریت، که خاوه‌نی
جه ماهوریکی نوره. تائیست رؤمانه کانی
زیباتر له ۸۰۰ ملیون دانه‌ی له جیهاندا
تیغه‌خواره و هاوکات بو ۲۸ زمانی

۳. تونی موریسون: *جیهانیش و هر کنیدارون*. نویسنده نوسری مریکی ئەفریقی، بیهۆئی نوسین و بهره‌مه نایابه کانیه و هله سالی ۱۹۹۳ خەلاتی توپیلی بۇ ئەدەب پەپەخشارا، ھوروک بەھەمان ھۆکار لەسالی ۲۰۱۲ خەلاتی «نیشانەی تازادىسى سەرکاپاتى» و خەلاتى «بۆخشا

قهیرانی دارایی خهونی که نپشکان دهکوژیت

به خویندن بدهن .
لله لایه کی ترمه وه ، له لایه ن خیزانه کانه وه
توندوتیزی به رانبه ر به ژماره یه کی نزد
له که نیشه کانی ده کریت ، به پوینه هی
گوندی وا هه یه زیاتر له ۲۰ که نیشک
تییدا دابرپنراون له قوتباخانه ، به
هؤکاری ئابوچون ، ئەمەش نیگه رانیی
لای که نیشکه کان دروستکرده وه
نایانه ویت نه خویندەوار بن ، دایکه کان
و که نیشکه کانیش داواکارن هەر له
قوتابخانه لادیکه مامۆستایان بۇ
دابلینبکریت و دریزه به خویندن بدهن
و بیانوئی دایک و باوکوکانیان بېپن
کە دەلین ”ناییت بېونه لادیکه کی قر

«پیشتر هیچ کیشیه کم نه بود، به‌لام به‌همو قهیرانه و سالی پار له پولی تقویم و ازم له خویندن هیتا، چونکه ده‌بواهه برگشتمایه بو قوتاخانه‌ی گوندی و هلی ههیده مخونیدایه، ئمه‌ش بو من ئه رکیکی قویس بو چونکه باری ئابوری خیزانه‌که مان خراب بود، به‌رده‌وامبونیشم خه‌رجیی و کریی هاتچوی ده‌ویت، ئیستا خه‌ریکی کاری مالم». داستان تنها نیبه و چندان قوتایی و هاوته‌من و خزم و دوستیشی واژیان له خویندن هیتاوه.

خنه‌نده نامیق، ۱۳ اسال، ده‌لیت: «له پولی هه شتم و ازم له خویندن هیتا چونکه پیکاکه مان دوره و کریی هاتچوی ده‌ویت».

نه‌وژین له بدوداچونه کانیدا بؤی ده‌رکه و تووه که له گەل هاتنى قهیرانی داراییدا ژماره‌یه کى زقد مندانلى گوندە کانى گرميانى له خویندن دابراندو، زياتر ئە و کەنیشکانه‌ی کەتە‌منیان له‌تیوان (۱۷-۱۲) دایه، له‌هر لادیتەک زورترين کەنیشک دابراوه، خیزانه‌کان و زياتر کەنیشکه کان داواکارن له‌تیو قوتاخانه‌کانیان خویندنی خربایان بؤی بکاتته و دریزه

خرجی زورتره، آئه مه سه ره پای شه و هی
که له گوندنه کانی خویان قوت اخانه
ناماده بی نییه.
آه و که نیشک و رثناهی که نه و شین
به دوازده چونی بق کردوه له سه رجم شه و
گوندنه که مندانه اینان تیدا داب پریون له
خویندن ده لین: «سه ره پای خراپی باری
ئابو رییمان که پیگریو له به رده ممان،
به ریه سستی کی ترمان سیسته می په رورده
و دواک و تنی خویندنی نه مساله که
هیچ نومیدیکی بدمان نه هیشت و هه
چونکه بهو پیگه دور و که م خه رجیبه
ده پر شتین، ده بینین خویندنی پق هیچ
با یاه و گرنگی کی نه ماوه و مامؤستا
و نیمه شی بیتا تقه تکردوه، ده شلین بوبه
«به ناچاری ده ست به رداری خویندن
بوین».

داستان محمد، (۱۷) سال، یه کیک له و
قوتابیانه قهیرانه داراییه کان ناچاریان
کرد خونه کانی خوی له پولی نویه مدعا
بخاته زیر گل. آئه و به نیگه رانیه کی نزد
و دلک، بر له خه مگنیبه و، گوتی:

نہ وڈیں، ناراز نظراب

به هری قهیرانه داراییبیه کان، چیتر
که نیشکه کانی گوندنه کانی گرمیان
ناتوانن دریز به خویندن بدهن؛ له
لایاکوه کسواریان به هری باری
داراییبیان ناتوانن خارجیی خویندیان
بیل دابینبکن، له لاكی تریش،
کوتوبینده کالتوریبیه کان ریگن له وهی
که نیشکه کان به تنها هاتوجهی شار
بکان، به دریزه دادن به خویندن.

برپگه کانی یاسای ژماره ۸۱
به رهنگاریونه و هی توندوتیزی خیزانی
سالی ۲۰۱۱ و نقد له یاساکانی تر
ده خوازن لهناو خلکدا بلاویکرته و.
سنه ره رای نهوده له نوریهی شار و
شاراچکه کانی هریمی کوردستان
هؤشیاری یاسایی له نائستیکی لواز
دایه، به لام له گوندکان نهوا لوازیه
زیاتر هست پیتیده کریت، به تایباهه هه و
یاسایانه که راسته و خویه یوهستن به

زانکو، تنهای ناوهنه مه
همان گرفتی کومه لگای هه یه

سه روک به شه زنگه کی زمانی عره بی
رو نیشیکرده و هئو نه مسال و هکو
سه روک به ش دهسته کاریووه و
تاكه زنی سه روک به شی نیو زانکوی
گه رمیانه ، دلهیت «هئم پوسته بق من
ته جروبیه کی زور باشه و ئامانه تیکیشه
بزم »
جه ختنیکرده و «خون به و هو
دە بینیت زنان له به شه کانی تریش
دا بینه سه روک به ش ، بق هئو و هی
زانکری گه رمیان بیتیه رهچ شکین و
پدر بسته کانی زنانی تنداشکنیت .»

به شه کانیشدا تنهایا یه ک سه رزک
 به شیان زنه .
 د. کوه اکب کریم ، سه رزک بهشی زمانی
 عه ره بی له زانکوی گه رمیان که ته نهای
 سه رزک بهشی زنه ، پیتوایه بهشیکی
 نقری رثان که متره رخمن و که متر گرنگی
 به خویندنی بالا ددهدن .
 د. کوه اکب و تی: «زوریهی رثان ٹاره زنووی
 وانه و نته وه دهکن له قوتا بخانه کان دا ،
 بؤیه خودی رثان خویان و کومه لکاش
 ده وریان ههی له وهی که رثان که متر
 بینه ماموستای زانکوی .»

ڙن له زانکو زور که م بسو، ڦماره یان له پهنجه کانی دهست تیپه پر نه دکرد، به لام ئیستا ریڈه که زیادیکر دووه، گه رچی وہ کو پیویست نیه. ۱۰
وتيشى: «بهشىك لهو مامؤستا ڙنانه له ده رهوهی ولاٽ بروانمه یان به ده سته یناوه، ئیستا گه اوئه ته وه و له زانکو اوئه ده لئینه وه. ۱۱

به بروای ماموستاکهی زانکوی گرمیان
ژنان خوشیان هۆکاری سەرەکین
بەوهی ریگه یانداوه عەقلیتی پیا
سالاری بەسەریان بسەپیزیت.
وتیشی: «لایه‌نی ئائینیش ھۆکاریکی
تری گرفته کانی ژنانه، ھەرچەندە ئائین
بەھای بە ژن داوه، بەلام لەھەمان کانت
بەریستیشە لە بەردەم ژنان دا، ھەموو
ئىمانە وايکردووه ژنان گرفتى بىۋا بەخۇ
نه بوبونیان لادروست بېتت.»
سەربارى بوبونى دەيان گرفت لە بەردە
ژنانى گرمیان دا، ھەر لە گرفتى
كۆمەلایه‌تى و ئائینى و كلتوريە و ت
دەگاتە زالبوبونى كلتوري خىيل، بەلا
لەگەل ئەوهشدا بەشىكى نۇرى كچان
و ژنان ئەو گرفتەنەيان تىپەپاندووه
خويىدىنیان تەواو كردووه.
بەشىك لە ژنانە خويىدىنیان تەوا
كردووه، تەنانەت توانىوبانە بىۋانەمى
بەریشى بەدەست بەيىن، ھەندىك
لەوانەش لەئىستادا لە بەشە جىاجىاكانى
زانکوی گرمیان وانە دەلىتىنەوه.
تريفە مەحمود، ماموستا لە بەشى
كوردى زانکوی گرمیان، بەنە و وىنەن د
وت: «سالانى رايبردوو رىزىي ماموستا

زنانکوی گرمیان، له سه ره تای
داماه زاندیه و گرفتی که می مامؤستا و
میلاک و بینای هه ببو، به لام له ئیستادا
بەشیکی گرفته کانی چاره سه ر ببو و
رژماره یه کی نور مامؤستا له ناچه کانی
عیراق و روژله لاتی کوردستانه و
هاتون و پوپیان له زانکویه کردوروه.
که می مامؤستای زن له زانکودا که
بەناوه ندیکی رۆشنیبیری و مەعریفی
ھەزارد دەکرتی، بەبیواي رۆشنیبیران
و خودی مامؤستایانیش جیگەی رەخنه
و هەلۆسته له سەرکردنه، بە پیپیی
دەبیت زانکو خالی و هەرچە رخان و
گزبانکاری بیت، کە چی خودی زانکوش
ھەمان گرفتی کۆمەلگای ھەیه.
د. پگاه عەلی مردان، مامؤستای
دەرونناسی، پیپیاویه له کۆمەلگای
پیپاوسالاری و خیلە کی دا، تەنها رۆلی
بەخۇوكىردن و پەروەردە کىردى منداڭ
ھەنئان دەدرېت.
د. پگاه کە خەلکی روژله لاتی کورستانه،
بەنەۋىزىن ى راڭيىند: «لەم جۆرە
کۆمەلگایانه دا سنور بق دەرچۈونى ڐنان
دادنەرنېت، هەرچەندە ئىستا کۆمەلگا
بەھەرپىرىخراوه کانی ڐنانە و گۇرانکارى
تىتىدا بۇویداوه، بە لام گۇرانکاریه کان
ووه کو پىپىست نىن».

■ نہ وژین،
زدیان محمد، په یام له تیف

ریزیه مامؤسای ژن له به شه
جیا بیگا کانی زانکری گهریان دا وکو
پیوپیست نیه و نزدیکی پوسته کانی
زانکرش به دهست پیاوانه یه ،
نه همه ش بوته مایه ی نیگرانی بق
مامؤسنا ژنه کان و زالبونی عه قلیه تی
پیاواسالاری به مفکار ده زان.

‘‘ ژنان و کۆمەلکاش
دەوریان ھەئە لەوەی
کە ژنان کەمتر بینە
مامۆستای زانکۆ ’’

زیادبوونی سکالا مانای هوشیاریوونه وهی ٿن نپه!

اٿو ههول و هنگاواني له راپردوود
بهناوي هوشيارکردنوهي ڻئوه
نزاون، ٺئوندهي روچيهي تي بق و توله
سهندنه و هو سنه گرتني بهرامبهر
به پياو بهره مهيتاونه، نيو هيئنه لينك
تنيگه يشنن و يه ڪتر قبول کريدي له نيوان
ڦڻ و پياودا نه خولاندووه.
سڪلاڪردنى ڙن ئه گهر له هوشياريشيه و
سر رچاوه بگريت، له ڪومه لگه يه کي
ناهوشياردا تهارزووهي کي لاسه نگ
دروسته ده کات، جگه له کوشتن و
سر گه ردان بونى خودي ڙنه کهو
در ڦڻه دان به چيرڙکه ترازيديه کانى
راپردوو هيچي ترى لئي بهره م نايٽ.

دروستهده بیت، قوربانی سهره کیش هر
ژن ده بیت.
زؤینه‌ی ریکخراوه‌کانی بواری ژنان و
ئو دامه زراوانه‌ش که له بواری مافی
ژناندا کارده‌کن، بونون به شویتی کاسبی
و پیداکردنی بیزیو بز که سانیک که
ئه وانیش هله‌گری هه‌مان عه‌قلبه‌تی
کومه‌لگهن، له بنه‌ره‌تدا بپوایان به
هوشیاری ژن نیه، ئه‌گه‌رنا له و سه‌دان
ریکخراوه به‌ناو فیمینیزم و نازادی
خوارزه‌ی له هریتی کوردستاندا هن،
ته‌نها ئندامه‌کانی خوشیان به ته‌واوه‌تی
هوشیار بونایه به‌رامبهر به دوزی ژن،
ئه‌وا ئیستا زور له پیشتر بونی.
ووه‌رگرتی سکالا تومارکردنی ژنان
له کاتی بونی کیش‌دا دوو دیوی هه‌یه،
یه‌کیکیان ژن و ئه‌وی تریان پیاوه،
پیاوانی کورد به‌گشتی سکالا کردنی
خوشک و ژنه‌کانیان به شکاندنی
شکوو له‌که دارکردنی که رامه‌تی خویان
و خیزانه‌کانیان ده‌زانن، هه‌ریویه بۆ
بینیاتانی کومه‌لگه‌یه‌کی هوشیار ته‌نها
هوشیارکردن‌وه‌ی ژن به‌س نیه، به‌لکو
ئه‌گه‌ر هاتوو به ته‌نها ژن هوشیار
کراپیه‌وه و پیاویش له قالبی خزیدا
مایاه‌وه، ئه‌وکات بپیاو به‌ئاگایی و ماف و
ئازادی ژنی پن هه‌زم ناکریت، به‌وهش
به‌ریه‌که وتن و لیک تینه‌گه‌یشتن

دادت، رزوری نهاد و حالته شگوارشته زیابدوبونی توندوتیری و کیشنه دن له نومه لگکدا، و هک له وهی مانای هوشیاری ن بیت. که م نین نهاد و زنانه له دوای کالاکردن و گهیشتنه که سه کانیان دامه زراوه کانسی به ره نگاربوبونه وهی بندوتیری، له لایه ن خیزان و که س و ریانه و حاشیان لیکراوه و پوپووی و سانده وهی زیاتروه و تنانه ش و شتنیش بونه توه، سکالاکردنی کیش نهنجامه کهی ده ربیده ربوون و مردنی ییک بیت، چون ده کریت بیتنه جینگه میندو دلخوشی.

A close-up portrait of a woman with long, dark brown hair. She is wearing a green and grey patterned top. The background is blurred, showing some foliage.

شہر میں عملی

زیارتیوونی تومارکردنی سکالا له لایه
ر زنان و دهنگ هله لپرینی به شیک له
ر زنان له برامبهر نهود توندوتیزیانه
بیدارابه ریان نهنجامده درین، نه مانای
هوشیاریوونه وهی ته واوی زنانه، نه
حینگه دلخوشیه!

دەگەریت داتاوا ئامار بۆ هەر بابەتىك
وەك بەلگە پاشى پى بىبەسترىت، بەلام
لەبابەتى توندوتىزىيە ئەمە ئەستەمە،
چۈنكە له كۆمەلگەي كوردى)، كە
نۇمنەش كۆمەلگەي كوردى)، كە
ئايىن و كلتور تىياندا زالىه، رۇرينەي
كېيشە خىزانى و كۆمەلەيتىكەن بە¹
شاراوهىي دەھىللىرىنەو، زىن ئامادەيە
ھەموو سوکاياتى و لىدان و ھەرپەشەو
توندوتىزىيەك قبول بکات، تا نەكەۋىتتە²
بەر تانەو تەشەرى كۆمەلگە، بۇيە
ناتوانىيەت لەبەر پۇشىنىي ئامارەكان
ھەلسەنگاندن بۆ ئاستى ھۆشىيارى زىن
بىرىت.

هه لکشانی ریزه‌ی توندو تیزه و روونگردنه و هیه کی کورت!

حالهٔت و توندو تيزيه
كورسه کانی و هکو
کوشتن و سوتاندن
که میگردد ووه.

هەلکشانى رىزەمى
سکالاًكان دەرئەنجامى
ھۆشىياربۇونەوهى
خەلکە بەرانبەر
مافەكانيان

فریاد هیدایت

نهنگاوی سره کی پهله مان و
حکومت بق باره نگاریوونه وی
توندویی دز به زنان له هم ریتمی
کوردستان ، دهرکردنی یاسای ژماره (۲۰۱۱) ی باره نگاریوونه وی
توندویی خیزانی له هم ریتمی کوردستان
و پاشان کردنه وی به ریوه به رایه تی
و نوسینگه کان ی تاییبهت به
باره نگاریوونه وی توندویی بود .

بیو هریم و به ریه کوه و تن و تیکه آبونیان
به هوی دن و دن خوازی وه، له کاتیکدا
له برووی کلتور و زمان و داب و نه ریته وه
جیاوانز بووه ته هوی زیاد بونی
سکلاکان.

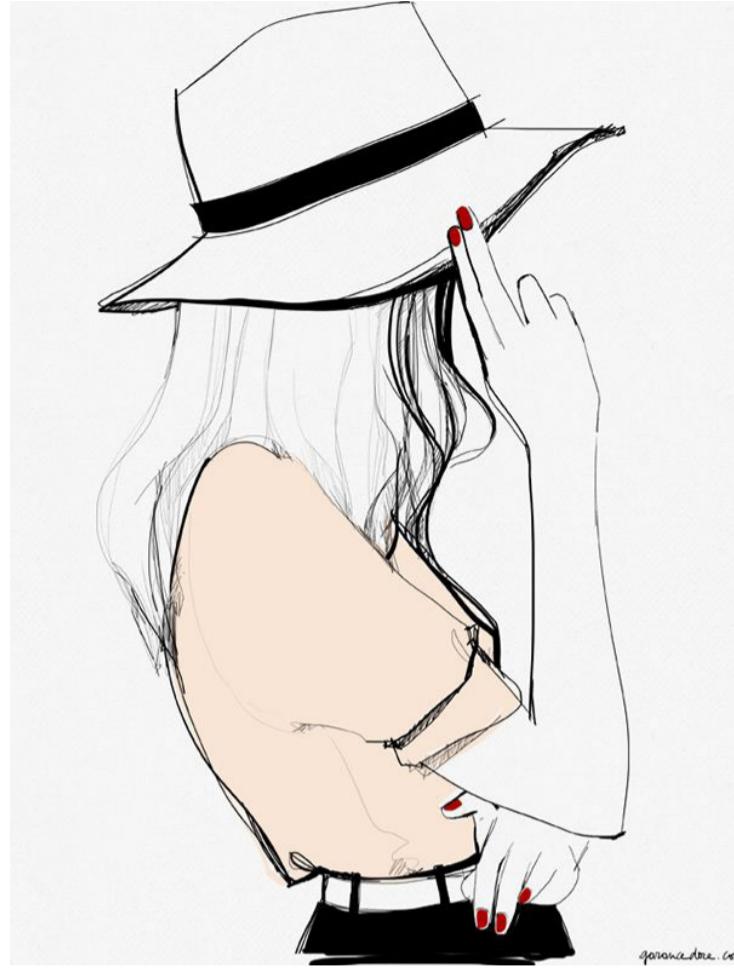
کوه اوهه لکشانی ریزه هی سکلاکان
ددرئه نجامی که مترخه می نوسینگه
و به ریوه به رایه تیه کان نیه، به اکو
ددرئه نجامی هوشیار بونه وهی خله که
به رانبه ر مافه کانیان، هه رووه ها پهیدا
کردنی متمانه یه به نوسینگه و
به ریوه به رایه تیه کانی به ره نگار بونه وهی
توندو تیری.

ریزه‌ی سکالاً تو مارکردن زیادی کردو وو ،
ئوهش چهندین هۆکاری ههیه که لای
خواره و دیمه سه ری ، لهوانه :
۱. هوشیار بیونه وهی ها ولاتیان به تایبیهت
ژنان ، که له برا نبیر پیش تکردنی
ما فه کانیان بیدنه نگ نابن و پهنا بۆ
سکالاً تو مارکردن ده بنه .
۲. پیدا کردنی متمانه له لایین ژنان وه
به بریو به رایه تی و نوسینگه کانی
به ره نگار بیونه وهی تو ند و تیزی له سره جه
ناوچه کان بده وهی که کاری جدی ده کهن
، به تایبیهت له قه رازی کفری .
۳. هاتنی ریزه‌یه کی نزد ئاواره‌ی عه رب
خۆکوشتن ۱٪ ، هولدان بۆ خۆکوشتن
۱٪ ، ده ستردیزی سیکسی ۱٪ ،
سکالاً جۆراو جۆر ۸۶٪) ، به لام
له مسالدا ریزه که بهم شیوه‌یه بوه (سوتان ۴٪ ، خۆسوان ۲٪ ، هه رچی
حالته کانی کوشتن و هولدان بۆ
خۆکوشتن و ده ستردیزی سیکسی ههیه
تزمارنه کراون ، هه رو ها ۹۳٪ سکالاً
جۆراو جۆر هه بوه .
له روانگه‌ی ئه و ئامارانه وه بومان
ده دردە کو ویت حالته کانی تاوانی قورس
دز بە ژنان که میکردو وه یان پویان
نه داوه بەوارد به سالی رابردو ، به لام

که می سالی را بدوو ، ریزه‌ی سکالا
مارکردنی ژنان بپوی له زیادبوون
ردوهه ، هرچه نده ریزه‌ی حالت و
ندوتیریشه قورسکانی وه کو کوشتن و
وتابندن که میگردوه .

می نونه له شاهش مانگی یه که می
الی ۲۰۱۶ دا نزیکه‌ی (۷۰)
کالا له لایه‌ن ژنانه‌هه تو مارکراون
به لام له شاهش مانگی یه که می
مسالدا سکالا تو مارکردن بو (۸۰)
دوسیه به رز بروتته وه ، به شیوه‌یه ک
سالی را بدوودا حالت کانی (سوتان
٪ ، خسروتان ٪ / ، کوشتن ٪ ۳)

نهانی دروست بیتته وه یان بهشکانی لایه ک بدات وه و یک بگزت؟ نه خیز، په ردهی کچینی جاریکی دیکه دروست نایتته وه، به تایه تی پاش له دایکبوشی یه کم منال و دواز تیپه پنی کلوبه له که به زیوه وی منالدان دا، په رده کان به ته اوی نامینن. ۹. نایا راسته که به هزی و هز شه وه په ردهی کچینی لادهست ددهست؟ هم موجاریک نا، به لکو همندیک جار نه خیز، په ردهی کچینیه. هر زیوه پیاو ناتوانیت بیار بادات که بهرامبه ره کی په ردهی لادهستداوه یان نا. ۱۰. نایا خویتبه روونی شه وی بوکیتی، به لکه که بتو پاکینه بی کج و بونی په رده؟ نه خیز، توییزنه وه کان سه لماندویانه که هرج نیه خویتبه روونی شه وی بوکیتی مانسای پاکینه بی بادات، یاخود نه کار په پاکیزه دادنیت. ته نانه هر کچینیش په ردهی نه بیت هر به پاکینه هژمار ده کریت نه گار پر زیسه سه رجیکی کردنی نهنجام نه دابیت، چونکه وک نامازه مان بتو کرد په ردهی کچینی جزی جیاوانی هیاو هزوک ده شیت به هزی کاریکه ری هزکاری ده ره که وه زویه ره فهتان بیتته وه. ۷. نایا په ردهی کچینی رویکشی کی سردار پوشواری داخراوه؟ نه خیز، نزدیک واده بینن که په ردهی کچینی وک نامازه که په زیسه که منالدانی دا پیشیوه باده اوی، وکو چون سری ده فر ده فره که داده په شیت، به لام نه م بیچونه هملو نهار استه، چونکه اه په رده دا کلین و بیشایه هیه بتو هزیه ریکه به رشتنه ده ره وهی خویتی سبی مانگانه بادات. ۸. نایا ده شیت په ردهی کچینی دواز سه رجاوه: www.lmarabic.com

نهنجام نه دابیت که لاهکل کسینکی دیکه ده تواویسی، بتو نه گار نه هر که به ته نهنجام نه دابیت نهاده ده توانیت خوت به پاکیزه دادنیت. ته نانه هر کچینیش په ردهی نه بیت هر به پاکینه هژمار ده کریت نه گار پر زیسه سه رجیکی کردنی نهنجام نه دابیت، چونکه وک نامازه مان بتو کرد په ردهی کچینی جزی جیاوانی هیاو هزوک ده شیت به هزی کاریکه ری هزکاری ده ره که وه زویه ره فهتان بیتته وه. ۷. نایا په ردهی کچینی رویکشی کی سردار پوشواری داخراوه؟ نه خیز، نزدیک واده بینن که په ردهی کچینی وک نامازه که په زیسه که منالدانی دا پیشیوه باده اوی، وکو چون سری ده فر ده فره که داده په شیت، به لام نه م بیچونه هملو نهار استه، چونکه اه په رده دا کلین و بیشایه هیه بتو هزیه ریکه به رشتنه ده ره وهی خویتی سبی مانگانه بادات. ۸. نایا ده شیت په ردهی کچینی دواز سه رجاوه: www.lmarabic.com

نهندروسنک

نهوژین

په ردهی کچینی، نه گارچی به شیکی بیوکی پیکهنه کی کلنه ندامی نهندی نهانه، به لام په کاریگه ری پاکه کارونه کومه لایتیه که، وکو ترس و مقتکه کیه کی لیهاته وه بتو کپان، به تایه تی که نهستی پاکی و ناپاکی کج بتو بشه بچوکه دیاری ده کریت.

نقد و تراوه و نقد ده تیریت لهبارهی په ردهی کچینیه وه، به لام نیمه دیارترین نه و ۱۰ پرسیارهی که لهبارهی په ردهی کچینی هیه، لام را پیورت دا کومان کردنه وه و ده بخینه پیش چاوی خویتیهان.

۱. په ردهی کچینی چیه؟ په ردهی کچینی بیتیه له توییالیک پیستی تهانک، که لاهه ده ره چای سه رههای منالدان دایه، باقولی ۲ سم له زیوه وی منالدان. په ردهی کچینی جیاواز و جذواجذو و بتو همو کچنک یک شیوه نیه.

۲. نایا همو کچنک په ردهی کچینی چیه؟

باکشتنی کچان په ردهیان هیه به لام جذواجذو و جیاوانه، ج له روی قباره و شیوه وه ج له روی نهستوری و ناسکی، واتا جزی په رده کان لکچنکه بتو پیکیکی دیکه جیاواز.

۳. نایا په ردهی کچینی کچنکه بتو په ردهی کچنکه بچوکه وه زیسه که په ردهی لام په ردهی کچینی بچوکه؟ په ردهی کچینی نهشیتی په ردهی کچینی به پاکینه بی په راورد ناکریت، چونکه پاکینه بی بیتیه له نهنجام نه دانی پیورسی سه رجیکی کردن «ستکس» به همو شیوه هیک لاهکل بهرامبه ردا.

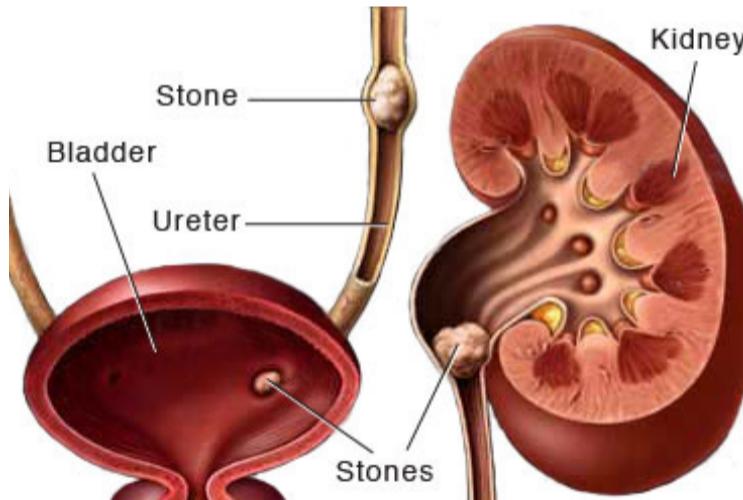
نهوی لهبارهی کوتانه و نه تزانیوه

نهوژین

کوتانه کان به بکارهه تانی بیتکی کم له بکتريا یان قایروسی نه خوشیه کی دیاری کاراوردیست ده کریت. دواز نه اوی په کتريا یان قایروسکه لواز ده کریت یان ده کوتانه پاشان ده درینه به هاولاتیان.

ده کریت له تاقیگه دا پیورتین دروست بکریت که پیکهنه که له پیورتینی به کارهه تانی بکارهه تانی بیتکی کم له بکتريا ده چیت پاشان بدریت به هاولاتیان، نه مامه ش پیگایه کی تری دروستکدنی کوتانه. سیستمی به رگری له شی مرؤف دواز و هرگرتنی کوتان، دزی نه و نه خوشیه چالاک ده بیت، به جوییکه لاهه ده کوتانه بکتريا یان شایروسی همان نه خوشیه بچیته له شی مرؤف کاهه، هر ب زویی له نهانه ده بیت. به م شیوه یه کوتان ده توانیت لاهه گر له تقویتی کوتانه بیت له توشبوونی نه خوشی یان کم کردن وهی توندی ده کوتانه بیتکی له تمهنی منالیدا ده کوتانه بچی له تمهنی منالیدا ده کوتانه؟

نهوژین کوتانه بمنالی ده کوتانه لاهه گر له توشبوونی نه خوشیه که تمهنی کوتانه بچوکدا دزی کومه لایک نه خوشین که توشبوونی نه خوشی نه کریتده نهنجام نهه ده بیت له توشبوونی نه خوشیانه تو.

به ردي گورچيله چييه؟

نه بیت و نه بیت پیشی له لیکریت و نه هنیلریت به رده که دروست بیت، هوکاری دیکه لام سه ره به ردي گورچيله ئه گار التهابی به رزیت یان گران له بزی میز یان میزدانی یان بزماده وی هر له منالیه وه جوزی کی تایه تی خوی یان کم که پیشی ٹه لین (ستین).

نه بیت و نه بیت پیشی له لیکریت و نه هنیلریت به رده که دروست بیت، هوکاری دیکه لام سه ره به ردي گورچيله ئه گار التهابی به رزیت یان گران له بزی میز یان میزدانی یان بزماده وی هر له منالیه وه جوزی کی تایه تی خوی یان کم که پیشی ٹه لین (ستین).

نهوژین، سوچان خه لیل - ریزان عزیز

جار و هریگریت. هنديکی تر پیویستی به چند جاریکی کوتان ده بیت تاکو دواختنیان کاریکی مهتریست. ئه و حالتانه چین که توشی منالله کم ده بن دواز و هرگرتنی کوتان؟

سوهه کانه کوتان نقد زیاتن له و کاریگریه لاهه ده کیانه که ده کریت توشی هنديک منالله کم ده بیت. ئه و کاریگریه لاهه ده کیانه بیتین له:

۱. نازار و سوریونه وه شوینی ده رزی لیدانه که.

۲. بر زیی تا به راده هیکی کم.

۳. نه مامه ش پیگایه کی تری دروستکدنی کوتانه. سیستمی به رگری

له شی مرؤف دواز و هرگرتنی کوتان، دزی نه و نه خوشیه چالاک ده بیت،

به جوییکه لاهه ده کوتانه بکتريا یان شایروسی همان نه خوشیه بچیته

له شی مرؤف کاهه، هر ب زویی له نهانه ده بیت.

ده بیت له توشبوونی نه خوشی یان

کم کردن وهی توندی ده کوتانه بیتکی له تمهنی منالیدا ده کوتانه بچی له تمهنی منالیدا ده کوتانه؟

نهوژین کوتانه بمنالی ده کوتانه لاهه گر له توشبوونی نه خوشیه که تمهنی کوتانه بچوکدا دزی کومه لایک نه خوشین که توشبوونی نه خوشی نه کریتده نهنجام نهه ده بیت له توشبوونی نه خوشیانه تو.

نهوژین کوتانه بمنالی ده کوتانه لاهه گر له توشبوونی نه خوشیه که تمهنی کوتانه بچوکدا دزی کومه لایک نه خوشین که توشبوونی نه خوشی نه کریتده نهنجام نهه ده بیت له توشبوونی نه خوشیانه تو.

نهوژین کوتانه بمنالی ده کوتانه لاهه گر له توشبوونی نه خوشیه که تمهنی کوتانه بچوکدا دزی کومه لایک نه خوشین که توشبوونی نه خوشی نه کریتده نهنجام نهه ده بیت له توشبوونی نه خوشیانه تو.

نهوژین کوتانه بمنالی ده کوتانه لاهه گر له توشبوونی نه خوشیه که تمهنی کوتانه بچوکدا دزی کومه لایک نه خوشین که توشبوونی نه خوشی نه کریتده نهنجام نهه ده بیت له توشبوونی نه خوشیانه تو.

نهوژین کوتانه بمنالی ده کوتانه لاهه گر له توشبوونی نه خوشیه که تمهنی کوتانه بچوکدا دزی کومه لایک نه خوشین که توشبوونی نه خوشی نه کریتده نهنجام نهه ده بیت له توشبوونی نه خوشیانه تو.

نهوژین کوتانه بمنالی ده کوتانه لاهه گر له توشبوونی نه خوشیه که تمهنی کوتانه بچوکدا دزی کومه لایک نه خوشین که توشبوونی نه خوشی نه کریتده نهنجام نهه ده بیت له توشبوونی نه خوشیانه تو.

نهوژین کوتانه بمنالی ده کوتانه لاهه گر له توشبوونی نه خوشیه که تمهنی کوتانه بچوکدا دزی کومه لایک نه خوشین که توشبوونی نه خوشی نه کریتده نهنجام نهه ده بیت له توشبوونی نه خوشیانه تو.

نهوژین کوتانه بمنالی ده کوتانه لاهه گر له توشبوونی نه خوشیه که تمهنی کوتانه بچوکدا دزی کومه لایک نه خوشین که توشبوونی نه خوشی نه کریتده نهنجام نهه ده بیت له توشبوونی نه خوشیانه تو.

نهوژین کوتانه بمنالی ده کوتانه لاهه گر له توشبوونی نه خوشیه که تمهنی کوتانه بچوکدا دزی کومه لایک نه خوشین که توشبوونی نه خوشی نه کریتده نهنجام نهه ده بیت له توشبوونی نه خوشیانه تو.

نهوژین کوتانه بمنالی ده کوتانه لاهه گر له توشبوونی نه خوشیه که تمهنی کوتانه بچوکدا دزی کومه لایک نه خوشین که توشبوونی نه خوشی نه کریتده نهنجام نهه ده بیت له توشبوونی نه خوشیانه تو.

نهوژین کوتانه بمنالی ده کوتانه لاهه گر له توشبوونی نه خوشیه که تمهنی کوتانه بچوکدا دزی کومه لایک نه خوشین که توشبوونی نه خوشی نه کریتده نهنجام نهه ده بیت له توشبوونی نه خوشیانه تو.

نهوژین کوتانه بمنالی ده کوتانه لاهه گر له توشبوونی نه خوشیه که تمهنی کوتانه بچوکدا دزی کومه لایک نه خوشین که توشبوونی نه خوشی نه کریتده نهنجام نهه ده بیت له توشبوونی نه خوشیانه تو.

نهوژین کوتانه بمنالی ده کوتانه لاهه گر له توشبوونی نه خوشیه که تمهنی کوتانه بچوکدا دزی کومه لایک نه خوشین که توشبوونی نه خوشی نه کریتده نهنجام نهه ده بیت له توشبوونی نه خوشیانه تو.

نهوژین کوتانه بمنالی ده کوتانه لاهه گر له توشبوونی نه خوشیه که تمهنی کوتانه بچوکدا دزی کومه لایک نه خوشین که توشبوونی نه خوشی نه کریتده نهنجام نهه ده بیت له توشبوونی نه خوشیانه تو.

نهوژین کوتانه بمنالی ده کوتانه لاهه گر له توشبوونی نه خوشیه که تمهنی کوتانه بچوکدا دزی کومه لایک نه خوشین که توشبوونی نه خوشی نه کریتده نهنجام نهه ده بیت له توشبوونی نه خوشیانه تو.

نهوژین کوتانه بمنالی ده کوتانه لاهه گر له توشبوونی نه خوشیه که تمهنی کوتانه بچوکدا دزی کومه لایک نه خوشین که توشبوونی نه خوشی نه کریتده نهنجام نهه ده بیت له توشبوونی نه خوشیانه تو.

نهوژین کوتانه بمنالی ده کوتانه لاهه گر له توشبوونی نه خوشیه که تمهنی کوتانه بچوکدا دزی کومه لایک نه خوشین که توشبوونی نه خوشی نه کریتده نهنجام نهه ده بیت له توشبوونی نه خوشیانه تو.

ریگا بو نهودی شیک پوش بیت

نهوژین، سیوه محمد

جان پوشش لهشیتی کارکردن
یان له نیوان، خیزان و دوقس و
ماوریان، همانه شنگل لیکن که زوریک
له خانمان ویلن بهدوایدا بهلام نایا
نهوژینک مهیه بق نهودی شیک پوش
بیت؟ شیک پوشی کلماتیک پنهامای
خودی مهیه که تویزه رانی جوان
پوشی حدوت رانیان بق جوان پوشی
دهست نیشان کردیوه نهان:

۱. بهرنامه داتان:

ههربه شیوه یهی که زوریک له کسه کان
بهرنامه تایبیه تی خواردیان بق خویان
ههیه، گهر دهه توی شیک پوش جوان
دهرکه ویت، نه بیت بهرنامه کی
تایبیه تی دیاریکراوی هفتانه هه بیت
بق جلو به رگت ده بیت برانیت له پوشی
شهمه تا پیچ شهمه لهشیتی کارکردن
چی له بدر دهکیت و له کوتان هفتة و
له نیوان کزو کوبونه وهی دوسته کانت
و هاویتیان چی له بدر نهکی.

۲. چاوه لخانه جوان پوشکان بکه:

بق نهانه یان نهوده کافیه تهنا سره ریک
له بینته رنیت بدیت و بهداوی خانمه
جوان پوشکاندا بگه ریت، بینه نهوان
چ جوزه جلو به رگیک له بدر دهکن.

۳. نقد خوتان قفلق مکه:

گهر له دهسته که سانه نه بق هه مو
شوین جیگایک جلی رسمنی نه پوشن
نهوده ناموزگاری شاره زیان نهوده که
پانتویی کابو جلی پورتیش هه لبڑیه و
له بدر بکه، چونکه جوان پوشی و
شیک بون تهنا به جلی رسمنه یهوه

ردهشنهن به درخان

نهوژین، شاران بهرنجی

نهم خاتونه له سالی ۱۹۰۹ چاوی
به دونیا هلهتیاوه، کچی (سالاح
به درخان) بیوه، باوکی برای (به درخان
پاشای گلوری میری بقنان) بیوه، هه
له بدر نهودی کچه میر بیوه، نازناوی
به درخانی بق خودی هه لبڑاریووه.

نهم خاتونه جگه له زمانی کوردی،
زمانی عهربی و تورکیشی به باشی
زانیووه، شاره زایی له زمانی فه پهنسی
و نگلیزی و نهلمانیشدا هه بیوه.
له بواری دانان و هرگیترانیشدا سئ
په رتوکی به زمانی عهربی نوسیووه و
به چاپیشی گیاندون.

کاتیک تورکه عوسمنانی کان،
به درخانیه کانیان له تورکیا دورخسته وه،
باوکی ناچار بیوه به خاوه خیزناوه بچیته
شاری دیمه شق و لهو نیشته جن
بیت.

(پهوشنهن خان) یش هه له
قوتابخانه کانی دیمه شق خویندویه تی و

په یمانگای ماموستایانی ته او و کردووه و

بیوه به ماموستا له په یمانگای کچان.

له سالی ۱۹۳۵ میدری به (جهلاهت)

به درخان) کردووه تا ماوهیه کي زور

به ته بای و شادی له گل بیک بون

به لام له سالی ۱۹۵۱ دا (جهلاهت) یه
هاوسه ری کوچی دواوه.

دواوه مردنی (جهلاهت)، (پهوشنهن

به درخان) دهوری نیشتمانی میرده که

بینیووه، گلهیک هه لوبیستی نه ته وی

دیاری نواندووه، له وانش سالی ۱۹۵۷

بووه ته نوینه ری میللاته کورد له

کونگرهی «دزی ئیمپریالیزم» که له

وولاتی بونان به ستراء، هرچه نه شهش

کورسی بق نوینه ری هه موو کوردستان

نه وهک نوینه ری هه موو کوردستان

و ههک خاتونتکی خه با تکیکی کورد

له کوبونه وه کانی نه و کونگره یه دا

به شداری کردووه.

به توندی دزی ئیمپریالیزم و دایشه شکردنی

کوردستان داوه و داوه ماوهه ره واکانی

نه ته وهی کوردی کردووه، هرچه نه

له لایه ن تورک و عهربه شوخفینه کانوه

هیشی براوه ته ستراء، به لام (پهوشنهن

خان) هه له ستراء داوه و ماوهه کانی کورد

به رده وام بسووه و داخوازی نه ته وهکه

خوی پیشکه ش به کونگره که کردووه.

نهم خاتونه له سالی ۱۹۹۳

به یه کجاري مالناوايی کرد و به رهه

دوییای نه مران چووه.

خوی له خویدا پهندگی سور گه رمه

نیشانه عیشقه، به بق جونی
شاره زیان پهندگی سور له ستره رخساری
خانمان هه را نه نیته وه، هه ولبدن له

دهست نایهت.

۴. سوداوی سور به کار بیتن:

به کارهینانی سوره زیان نه وهی که
پانتویی کابو جلی پورتیش هه لبڑیه و
له بدر بکه، چونکه جوان پوشی و
شیک بون تهنا به جلی رسمنه یهوه

چوار تیکه له سروشتی زیان به پیست دهگه یه نن لییان دورکه وه

نهوژین، بیرونیان نه جات

تیکله سروشته کان، له زیبیه
سایته نه لیکتنر نه کان تیکله
سبیکردن وهی دهم و چاو ده بینتی،
ماسک بق رونکردن وهی پیست،
دهرمانی چاره سری پیست، ریگای
چاره سری وشك هله اهان، ریگای
سروشته بق رنگاریون له زیبکی
رهش... هتد، به لام بیرت کردیه وه
که چندین تیکله ههی پیست توشی
دارو خان دهکن، وه هه رهه ما چندین
لایه نی خراب و کاریگریان ههی؟

۱. ماسک سپتنه میلکه بو راکشان
دهم و چاو زیانه خشنه:

